

▣ XV AIEJI ▣ **WORLD CONGRESS** ★ **CONGRÈS MONDIAL**

▣ III ESTATAL ▣ **CONGRÉS DE L'EDUCADOR SOCIAL** ★ **CONGRESO DEL EDUCADOR SOCIAL**

BARCELONA - 6-9 JUNY 2001

PARLAMENT DE CLAUSURA

Antoni Julià

**Vicepresident de l'Associació Internacional d'Educadors Socials (Aieji)
i membre de la Junta de Govern del
Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya (CEESC)
President dels congressos**

AMB EL SUPORT DE:

**Diputació
Barcelona**
xarxa de municipis

Barcelona,
la ciutat de les persones
Ajuntament de Barcelona

Socrates

AMB EL PATROCINI DE:

Ser l'últim en parlar sempre comporta algun tipus de problema, com ara el fet que moltes coses ja s'hagin dit. Com que no hem treballat en equip per a preparar aquest acte, no l'hem preparat conjuntament, ja no parlaré de segons què perquè considero que ja s'ha dit.

Veig que parlo en castellà i no se ben bé per què, ja que la meva llengua materna és el català. No obstant això, així ho he preparat i així ho faré.

També he de dir que ho he preparat malament, perquè les dificultats del congrés (que també n'hi ha hagut alguna) i la poca disponibilitat de mitjans informàtics no m'han permès d'usar un ordinador per a escriure el meu discurs, amb la qual cosa l'he escrit a mà. Espero que tot i les dificultats, el cansament i l'emoció del moment sigui capaç d'articular un discurs coherent. Farem el que podrem.

Com ja he dit abans, deixaré de banda moltes de les coses que volia dir perquè ja les han comentades els meus companys de taula. A mi m'agradaria parlar de com organitza les coses el Col·legi i, per tant, de com les organitza el congrés, o millor dit, els dos congressos que clausurem avui.

El col·legi és una entitat relativament jove, molt jove. Abans d'organitzar actes importants, com ara aquest, (l'organització d'aquests dos congressos és el primer acte socialment important que duem a terme cap a l'exterior), hi ha hagut una feina lenta, poc visible, que responia al plantejament inicial del col·legi pel que fa la manera de funcionar. Aquest plantejament no es pot desvincular de l'objectiu final dels educadors: permetre que les pràctiques educatives que els educadors duem a terme siguin bones.

Volem recolzar els èxits interns i externs del Col·legi en alguna cosa, en certs valors. Tanmateix, som conscients que de vegades no ho aconseguim, ja sigui perquè ens n'oblidem a causa de la conjuntura del moment, o perquè certes situacions ens confonen.

M'agradaria recordar aquests valors i parlar del desenvolupament de l'organització en relació amb aquests principis. De la mateixa manera que en Rafel ha aportat algunes crítiques, jo m'he referit al problema de la manca d'ordinadors; no n'hi ha hagut prou. Som conscients que algunes intervencions no han estat a l'altura o que no han agradat prou, però ara no entraré en aquest tema. M'imagino que ja haureu fet un repàs de tot allò que no us ha agradat en les vostres fulles de valoració. De la mateixa manera que no vull centrar-me en les crítiques, tampoc voldria pecar d'autocomplaent. No obstant això, sí que voldria referir-me directament a aquests quatre principis. Com que és l'única cosa que he escrit, provaré de llegir-ho.

Un d'aquests principis és la pluralitat. La pluralitat en un congrés mundial es dona per la quantitat de participants. Permetin-me que els recordi que inicialment hi havia trenta sis països inscrits al congrés, alguns d'ells amb unes representacions considerables. El país amb més representació ha estat

Suïssa. Des dels suïssos fins als últims països, algun dels quals comptava amb una representació d'una sola persona, hi va haver gent que va abonar les inscripcions, però després no va assistir al congrés per diversos motius. Així, doncs, hem pogut comprovar que en aquest moment no som trenta sis països els interessats en les activitats de l'Associació Internacional, sinó que devem ser cap a trenta països assistents, cosa que representa una xifra prou considerable per a crear una dimensió de pluralitat.

Tanmateix, la pluralitat no es dona només per la quantitat de països presents al congrés, sinó que també es veu reflectida en les idees. Crec que aquí han sorgit idees des de perspectives ben diferents, començant per les pròpies conferències i fins als grups de treball. Aquí, evidentment, voldria destacar la intervenció d'Enrique Dussel, de la qual no he rebut cap tipus de comentari negatiu. Totes aquelles persones que me n'han parlat, han reconegut la seva gran aportació. A mi em va semblar una aportació innovadora i amb una gran intenció de pluralitat.

Pel que fa a les intervencions en les diverses taules rodones, els països participants gairebé no van repetir cap intervenció. A banda d'Espanya, la resta de participants procedien de regions diferents. En l'últim moment ens va fallar Holanda, a causa d'una intervenció quirúrgica de la persona que havia de parlar.

Tot això representa també un joc d'equilibri i de pluralitat.

A l'hora de preparar el congrés, hi ha haver un fet que va fer ombra a aquest principi, i que nosaltres vàrem analitzar detingudament. Es tracta de la configuració dels grups de treball. Ens va semblar que havíem d'organitzar petits grups de treball, cosa que ens representava tenir-ne vint i quatre. Com que no ens podíem permetre tal volum de grups amb interpretació simultània, vam optar per crear grups monolingües. Aquesta solució contradeia aquest principi de pluralitat, ja que un dels interessos dels grups de treball era aconseguir que la discussió esdevingués veritablement plural.

Vam optar per aquesta solució a contracor a partir d'un principi de realitat: uns costos econòmics desorbitats. No obstant això, crec que els mateixos congressistes es van encarregar d'eliminar, potser no del tot però si en bona mesura, aquesta ombra que va sorgir en l'organització del congrés. Generalment, quan una persona assisteix a un congrés mundial o internacional, ho fa amb una actitud oberta i de pluralitat, disposada a conèixer gent i disposada a parlar amb persones que no tenen les mateixes perspectives. Tot i que jo no he participat gaire en les activitats, segons m'han comentat alguns coordinadors s'han produït certes mescles dins dels grups, i tots els problemes que implicaven aquestes mescles han estat superats, bé perquè la gent parlava altres idiomes o bé perquè algun company els feia d'interpret. Així, doncs, aquesta ombra que teníem va quedar en part reduïda gràcies a la participació i a les ganes que tenien els

mateixos congressistes d'assolir una pluralitat, cosa que ens confirma el principi de pluralitat al congrés i en d'altres activitats.

Un altre principi que regula les nostres accions és l'obertura. L'obertura i la pluralitat poden assemblar-se, però nosaltres veiem la diferència clarament. Podem afirmar que en aquest congrés hi ha hagut una obertura, és a dir que hi ha hagut idees noves. Això coincideix amb el que he dit anteriorment sobre les taules rodones i la conferència del senyor Dussel. Tanmateix, crec que l'obertura s'ha reflectit en els grups de treball i en les ganes de crear, d'adquirir nous coneixements i d'elaborar un discurs professional. Tot això es veurà reflectit en les conclusions finals, fruit de les contribucions dels grups de treball, tot i que ja s'ha fet prou evident a la síntesis que representa la Declaració de Barcelona. Ahir, durant el torn de conclusions que es va dur a terme cap al final del dia, hi havia molta satisfacció per la feina feta i, especialment, perquè aquesta feina ha sorgit de les aportacions dels diferents grups de treball.

La tasca de preparació de les Conclusions i de la Declaració de Barcelona, basada en les negociacions dels grups de treball, sempre comporta certs riscos, però són precisament aquests riscos els que ha d'assumir un congrés. No hem dubtat en cap moment.

S'han pogut repartir tota mena de documents, malgrat que jo considero que encara n'hem repartit pocs. Normalment, als congressos es reparteixen molts més manifestos i reivindicacions. Des de l'organització hem facilitat tots els mitjans dels quals disposem, però ja he dit abans que són pocs, especialment pel que fa als ordinadors. Això ens ha suposat un problema. No obstant això, s'han repartit tots els textos. També, tal com es pretenia en aquest congrés, s'ha pogut debatre i discutir sobre totes les intencions reivindicatives, algunes més sorolloses que les altres.

Un altre dels valors i principis que la nostra organització pretén demostrar en tot el que organitza és la transparència. Transparència significa que tot allò que es gestiona, tot allò que es treballa, tot allò que es cou, tot allò que es prepara estigui a l'abast de tothom. Una de les accions que duem a terme dintre d'aquest principi de transparència és la nostra pàgina web, la qual malauradament no va rebre gaires visites. Va ser un gran esforç envers la transparència, que nosaltres vam considerar necessari per tal de permetre que tots els congressistes sabessin on anaven, què passaria i quina dinàmica dominaria el congrés. A més, es podia participar sense assistir al congrés, es podia participar activament als grups de treball accedint a la pàgina activa. Cada vegada que m'escrivia Daniel Dupied, coordinador d'un Grup de Treball, em deia que a la pàgina web es trobaven en la soledat més absoluta. I realment era així. Obries la pàgina i no hi havia ningú. Et posaves a escriure, però et quedaves amb la sensació de soledat. Així, doncs, vam poder comprovar que els educadors, i diria que la societat en general, potser encara trobem les noves tecnologies una mica estranyes, o encara ens impressionen massa. Aquest ha estat un element de transparència poc utilitzat. Per tant,

vull encoratjar a tothom a usar-lo a partir d'ara, a partir de les conclusions i de la feina que es pugui fer amb aquestes conclusions, ja que la feina del congrés encara no s'ha acabat, ni tampoc ho ha fet la feina a nivell professional. La pàgina del congrés romandrà operativa fins a finals d'any. Quan la desactivem, la tornarem a activar per a una altra cosa, o per a continuar amb el mateix, però d'una manera diferent.

Em sembla que hi va haver un altre element de transparència. Es tracta de les conclusions, del fet que la Declaració de Barcelona ja s'hagi creat i que, tot i que no us la pugueu emportar avui, ja és pública i representa un element de transparència. M'imagino que totes les persones presents aquí haureu assistit a d'altres congressos i sabreu que sovint les conclusions no arriben, o quan ho fan, ho fan massa tard perquè, encara que els organitzadors tinguin bones intencions, el fet de voler publicar un llibre amb certa presència i idoneïtat retarda el procés. Nosaltres hem pensat de resoldre aquest problema a través de les noves tecnologies i durant un termini relativament breu, ja que tenim la intenció de crear un CD i de remetre'l a tots els congressistes, un CD que inclourà tots els textos. Esperem que ens enviïn aviat els que ens falten, així com els textos dels documents que han circulat dintre del congrés, els manifestos, les signatures per a qualsevol objectiu... Recollirem tots aquests documents en un CD i l'enviarem el més aviat possible, abans de Nadal.

Finalment, un altre principi que regeix les nostres activitats és la participació i la implicació de totes aquelles persones que participen en tot el que organitzem. És evident que només es pot organitzar un esdeveniment com aquest si hi ha prou gent disposada a participar en l'organització. Evidentment, hem contractat una empresa encarregada de les inscripcions, les reserves d'hotel i d'altres aspectes tècnics, ja que de ben segur que no hauríem pogut substituir a aquests professionals. Tanmateix, ahir al matí, quan vaig arribar, la imatge del Palau de Congressos reflectia la participació en l'organització del congrés. Aquells de vosaltres que vau assistir a la trobada estatal d'ahir, i aquells que vau venir a les visites tècniques, vau veure que el *hall* era ple de gent amb uns paperets, com els que porten els guies turístics. Es tractava d'uns papers per separar els que anaven a un lloc dels que anaven a un altre. Aquest és un bon exemple de participació i de la necessitat de tot el que s'ha de fer en un congrés. No obstant això, l'element de participació que hem volgut incloure en aquest congrés eren els grups de treball. Si heu llegit les dues primeres pàgines del programa preliminar i les dues primeres pàgines del programa definitiu, que són bastant semblants, ja ho haureu comprovat. La resta de coses formaven part del congrés com a punts de partida per tal que els grups poguessin treballar. Com que jo no he estat en cap grup de treball i he assistit a poques taules rodones, us puc assegurar que quan es treballava en els grups de treball no hi havia pràcticament ningú pels passadissos, mentre que quan hi havia ponències o taules rodones sí que hi havia gent que es passejava pels estands o que mirava els pòsters.

Així, doncs, podem afirmar que la participació i la implicació de tots els participants i de l'organització al congrés han estat elevades.

Ja he dit abans que no voldria pecar d'autocomplaent, però, pel que fa a aquests quatre principis, pels quals havia de vetllar, com a president del congrés i des del Col·legi com a entitat organitzadora, em sembla que s'han acomplert. Tanmateix, això no elimina les crítiques que es puguin fer.

Moltes gràcies a tothom per haver-nos ajudat de tan bon grat. La participació es pot fomentar amb l'estructura, però no serveix de res si la gent no participa. Hem intentat proporcionar els mitjans i em sembla que han quallat bé.

Moltes gràcies a tothom per haver assistit al congrés.

Aquest projecte s'ha dut a terme amb el recolzament de la Comunitat Europea.

El contingut d'aquest projecte no reflecteix necessàriament les opinions de la Comunitat Europea, ni implica cap responsabilitat per part seva.